

Sygn. akt IV KK 439/22

POSTANOWIENIE

Dnia 25 listopada 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie **K. R.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej,

na posiedzeniu w dniu 25 listopada 2022 r.

oświadczenia Sędziego Sądu Najwyższego Małgorzaty Bednarek o wyłączenie od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt IV KK 439/22,

na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. i art. 42 § 1 i 4 k.p.k.

postanowił

wyłączyć Sędziego Sądu Najwyższego Małgorzatę Bednarek od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt IV KK 439/22.

UZASADNIENIE

Do Sądu Najwyższego wpłynęła kasacja Prokuratora Generalnego od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Jastrzębiu-Zdroju z dnia 18 października 2021 r., sygn. akt II K [...], w której został podniesiony zarzut o randze bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k.

Przedmiotowa sprawa została przydzielona do rozpoznania Sędziemu Sądowi Najwyższego Małgorzacie Bednarek, która w oświadczeniu z dnia 26 października 2022 r. wskazała, że kasację w sprawie podpisała, z upoważnienia Prokuratora Generalnego, Zastępcy Prokuratora Generalnego – B. M., która w czasie, gdy Małgorzata Bednarek pełniła funkcję Naczelnika [...] Wydziału Zamiejscowego Departamentu do Spraw Przestępczości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej w K. nadzorowała ten Wydział Prokuratury Krajowej w K.. Autorka oświadczenia podkreśliła, że co prawda nie utrzymywała z prokurator B. M. bliskich kontaktów towarzyskich, jednak łączyły ją ścisłe relacje służbowe. W ocenie SSN Małgorzaty

Bednarek okoliczność ta może wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności sędziego w tej konkretnej sprawie nie tylko u stron postępowania, ale może ona budzić u postronnego obserwatora tego rodzaju wątpliwości, o których mowa w art. 41 § 1 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

W oparciu o oświadczenie SSN Małgorzatę Bednarek należało wyłączyć ją od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt IV KK 439/22.

Pojęcie bezstronności na gruncie art. 41 § 1 k.p.k. należy rozumieć jako obiektywną bezstronność sędziego, w tym zarówno subiektywne poczucie sędziego co do własnej bezstronności, jak i jego bezstronność w odbiorze zewnętrznym, opartą na zobiektywizowanych przesłankach i analizowaną przez odwołanie się do oceny sytuacji dokonanej przez przeciętnego, rozsądnie rozumującego obserwatora procesu (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 18 marca 2009 r., IV KK 380/08; z dnia 8 lutego 2011 r., V KK 227/10).

Jednocześnie wykładni art. 41 § 1 k.p.k. należy dokonywać w taki sposób, aby zapewnić skuteczną ochronę prawa strony do rozpoznania konkretnej sprawy przez niezależny i bezstronny sąd. Oznacza to, że wykładnia ta powinna umożliwiać także kontrolę tego, czy w konkretnej sprawie nie dochodzi do naruszenia standardu niezależności i bezstronności gwarantowanego przez art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 EKPC (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 października 2021 r., II KO 30/21; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2022 r., V KK 323/22).

Mając na uwadze powyższe, uwzględniając treść oświadczenia, w szczególności argumentację dotyczącą bliskiej relacji służbowej z autorką kasacji, należało wyłączyć SSN M. B. od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt IV KK 439/22 (por. podobnie postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2022 r., V KK 322/22).

Kasacja w tej sprawie została złożona w trybie art. 521 § 1 k.p.k., a więc jest kasacją podmiotu szczególnego – Prokuratora Generalnego. W takiej sytuacji oczywistym jest też, że wnoszący kasację z upoważnienia Prokuratora

Generalnego jego Zastępcą nie działa w imieniu własnym czy na własny rachunek, lecz w imieniu urzędu, który reprezentuje. Powyższe nie zmienia jednak ostatecznej oceny zasadności oświadczenia SSN Małgorzaty Bednarek o potrzebie jej wyłączenia od rozpoznania tej sprawy. W ocenie zarówno stron postępowania, jak i zewnętrznych obserwatorów sprawowania wymiaru sprawiedliwości przekonanie o potencjalnym wpływie wskazanej długoletniej znajomości i ścisłych kontaktów służbowych także w takim układzie procesowym rodzić może wątpliwości co do bezstronności sędziego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 listopada 2022 r., III KK 13/22).

Biorąc powyższe pod uwagę, jak również mając na względzie stanowisko wyrażane dotychczas w orzecznictwie Sądu Najwyższego dotyczące sposobu pojmowania wymogu bezstronności sędziego Sądu Najwyższego (por. uchwała składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20), wniosek należało uwzględnić. Dla dobra wymiaru sprawiedliwości Sędzia Małgorzata Bednarek nie powinna rozpoznawać kasacji we wskazanej sprawie.

Mając na uwadze powyższe, należało orzec jak w części dyspozytywnej niniejszego postanowienia.

I.n

ał